

Complexnummer: 518042

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Kerkcomplex Bonifatius

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

518043, 518044

Woonplaats

Zaandam

Gemeente

Zaanstad

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdobject

Oostzijde 14, 1502 BG te Zaandam

Complexomschrijving

Inleiding

Rooms-katholiek kerkcomplex "St. Bonifatius" bestaande uit een KERKGEBOUW gewijd aan St. Bonifatius en een bijbehorende PASTORIE, gebouwd in de jaren 1899-1900 naar ontwerp uit 1898 van A.A. Margry en J.M. Snickers in de stijl van de Neo-Gotiek. Kerk en pastorie staan ten oosten van de Oostzijde ter plekke van een oudere kerk die dichterbij de Zaan heeft gestaan.

Omschrijving

Het kerkgebouw en bijbehorende pastorie staan beide met de voorzijde naar de Oostzijde. De pastorie staat direct ten zuiden van de kerk en is hiermee via een tussenbouw verbonden.

Waardering

Het kerkcomplex "St. Bonifatius" bestaande uit een kerkgebouw en bijbehorende pastorie is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als goed ontworpen en gaaf bewaard voorbeeld van laat 19de-eeuwse religieuze architectuur in de stijl van de Neo-Gotiek. Kerk en pastorie hebben ensemblewaarde als onderdelen van een totaalontwerp.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 518043

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82796/151

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Zaandam Zaanstad Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Zaandam

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Zaandam I 7583

Omschrijving**

Inleiding

Aan St. Bonifatius gewijd rooms-katholiek KERKGEBOUW in 1899-1900 gebouwd naar ontwerp van A.A. Margry en J.M. Snickers, hoofdonderdeel van het kerkcomplex "St. Bonifatius".

Omschrijving\

Georiënteerde driebeukige kruisbasiliek op zware Amsterdamse fundering met spaarbogen. Het schip wordt met een zadeldak, de zijbeuken met lessenaardaken gedekt. In de westgevel is een toren opgenomen op rechthoekig grondplan met aan weerszijden een octagonale traptoren en een bekroning in de vorm van een hoge en steile achtzijdige spits. De kerk is opgemetseld in grauwe baksteen in kruisverband. Rond vensters en deuren en in decoratieve lijsten zijn verschillend geprofileerde bakstenen toegepast. De montantstenen in de voorgevel zijn uitgevoerd in natuursteen, evenals de roosvensters in de voorgevel en de transeptarmen. Er is natuursteen toegepast in de lisenen, pinakels, gevellijsten en in banden in de gevel. De kap is gedekt met leien in Rijndekking en voorzien van een aantal kleine dakkapellen.

De voorzijde (W) van de kerk wordt gedomineerd door de brede basis van de toren. Deze heeft een zeer steile achtkantige spits met galmgaten en wijzerplaten in dakkapellen aan vier zijden. Aan de noord- en zuidzijde van de toren een kleine aankapping. Op de begane grond bevindt zich tussen de achthoekige traptorens een portaal waarin een zware houten dubbele deur met een groot bovenlicht met driepasbogen en roosvensters. De deur is beslagen met gekrulde smeedijzeren scharnieren. Boven het portaal een groot vensters met gekoppelde spitsbogen en een groot roosvenster in het boogveld. De achtkantige traptorens worden bekroond met achtzijdige spitsen. De muren van de torens hebben in hoogte verspringende vensters. Links van de ingang bevindt zich een 3/8

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

doopkapel die tegen de kerk aangekapt is. Hierboven zijn twee bifore vensters. In de gevel rechts van de toren is een tweede, soberder portaal opgenomen. Hierboven bevinden zich twee bifore vensters.

De zijgevels van de kerk worden bepaald door de transeptarmen waarin op de begane grond een dubbele houten deur is geplaatst met een groot venster erboven, waarin vier spitsboogramen en een groot roosvenster zijn opgenomen. De gevels van de zijbeuken hebben per travee een spitsboogvenster. In de lichtbeuk bevinden zich ook spitsboogvensters. De absiden hebben in alle zijden een spitsboogvenster, de aanbouwen zoals de sacristie hebben schuifvensters onder een gebogen strek.

Achter de centrale absis bevindt zich de voormalige stookruimte waarin nu een werkplaats is ondergebracht. De zuidelijke uitbouw herbergt de sacristie. Deze ruimte is tevens bereikbaar via een lange gang die langs de kerk loopt en toegankelijk is vanuit de tussenbouw tussen de kerk en de pastorie. In de sacristie zijn een aantal originele kasten aanwezig, evenals de kluis. In de vloer van deze ruimte bevindt zich de toegang tot de kelder onder het koor.

Het interieur met vaste meubilering en tegelvloer is vrijwel geheel oorspronkelijk. Tegen de westgevel bevindt zich boven de hoofdingang een bordes met daarop een tweeklaviers orgel met 16 registers gemaakt door J.J. Mitterreither in 1786. Hierna volgen vier traveeën tot aan het transept, dat geen zijbeuken heeft en nauwelijks buiten het schip uitsteekt. Het koor bestaat uit twee traveeën en wordt afgesloten door een 7/12 absis in de middenbeuk en een 5/8 absis in iedere zijbeuk. De 7/12 absis heeft in vijf vlakken gebrandschilderd glas met verwijzing naar het leven van Bonifatius. Het gepolychromeerde houten tongewelf van schip en transept wordt, met de kruisribgewelven in de zijbeuken, gedragen door gepleisterde bakstenen bundelpijlers met natuurstenen kapitelen. Tussen de scheibogen en de lichtbeuk bevindt zich het triforium met hierboven, gescheiden door een decoratielijst, de vensters. In de zuidoostelijke hoek van de kruising staat een houten preekstoel (geplaatst in 1923). In de noordwestelijke hoek van de kerk, direct links naast de hoofdingang bevindt zich de genoemde doopkapel, voorzien van deels koperen doopvont en tegelwerk (omstreeks 1923). De drie absiden hebben elk een altaar uit de ateliers van Margry en Snickers te Rotterdam, uitgevoerd met een marmeren basis en een rijk gedecoreerd houten bovenwerk. Het hoofdaltaar wordt geflankeerd door een Maria-altaar aan de noordzijde en een Jozef-altaar aan de zuidzijde. Het koor wordt van het schip gescheiden door marmeren communiebanken.

Waardering

De St. Bonifatiuskerk is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel hoofdonderdeel van het kerkcomplex "St. Bonifatius" en als gaaf bewaard kerkgebouw in Neo-Gotische stijl naar ontwerp van A.A. Margry en J.M. Snickers.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 518044

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82796/68

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Zaandam	Zaanstad	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Zaandam	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Zaandam	I			7583

Omschrijving**

Inleiding

PASTORIE uit 1899-1900, in Neo-Gotische stijl naar ontwerp van A.A. Margry en J.M. Snickers, onderdeel van het kerkcomplex "St. Bonifatius". De pastorie staat rechts (Z) van de kerk en is hiermee door middel van een korte gang verbonden.

Omschrijving

De pastorie heeft twee bouwlagen onder een samengestelde kap met leien in Rijndekking. Het muurwerk is gemetseld in kruisverband en voorzien van verschillend geprofileerde baksteen lijsten rond vensters en deuren. Over de gevel lopen gepleisterde banden en bovenlangs een driepas boogfries uit geprofileerde baksteen. Boven de deur bevindt zich een luifel in glas en smeedijzer.

De voorgevel (W) van de pastorie heeft een grote driezijdige erker die aan de linkerkant van de gevel over de twee bouwlagen doorloopt. Rechts van de erker bevindt zich de originele houten voordeur met een gietijzeren raamrooster en een bovenlicht. Hierboven is een venster met boogstrekk. Rechts van de voordeur op de begane grond en de eerste etage zijn twee paarsgewijs geplaatste T-schuifvensters. Elk vlak van de erker heeft een T-schuifvenster. In het dakvlak boven de erker een dakkapel.

De linker zijgevel heeft drie T-schuifvensters en vierpas decoratievelden in baksteen. De rechter zijgevel heeft op onregelmatige afstand vijf T-schuifvensters, een wc-raampje en drie kleine vensters.

De achtergevel (O) heeft op de begane grond in het midden een grote veranda die via twee dubbele tuindeuren toegankelijk is. Aan weerszijden hiervan twee T-schuifvensters paarsgewijs onder een boogstrekk. Op de eerste en tweede etage bevinden zich respectievelijk vijf en vier T-schuifvensters. Tegen de rechter zijgevel staat een kleine bakstenen uitbouw van één bouwlaag waarin de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bijkeuken is ondergebracht.

Het interieur van de pastorie is nog vrijwel geheel gaaf. Op de begane grond bevinden zich in de woonkamer de originele plafonds, suitedeuren en schuifluiken. In de zaal aan de achterkant zijn ook de plafonds, schuifvensters, schuifluiken, wandkasten en de marmeren schouw aanwezig. De ruimtes worden ontsloten via een gang met originele plafonds en vloeren. De kelder heeft groen geglazuurde plavuizen. Ook op de eerste en tweede etage bevinden zich originele plafonds en schouwen. De tweede etage is gedeeltelijk droogzolder, ten behoeve waarvan zich op de vloer cilindervormige radiatoren bevinden.

Waardering

De pastorie is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het kerkcomplex "St. Bonifatius" en als gaaf bewaarde pastorie in Neo-Gotische stijl naar ontwerp van A.A. Margry en J.M. Snickers.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)